

Eskilstunas klimatplan

Så skapar vi en hållbar utveckling

**Eskilstuna
kommun**

eskilstuna.se/miljo

Kommunstyrelsen är genom kommunledningskontoret ansvarig för klimatplanen.
Ansvarig kontakt: Kristina Birath, miljö- och samhällsbyggnadsdirektör, 016-710 51 56

Vi tar ansvar för framtiden

I Eskilstuna är vi överens om att göra vad vi kan för att bidra till en ekologiskt hållbar utveckling. Eskilstuna är en fantastisk kommun att bo och leva i. Närheten till grönska och vatten och mångfalden av människor skapar gränslösa möjligheter. Vårt unika geografiska läge mellan två sjöar och med huvudstaden inom en timmes räckhåll ger oss stora värden att förvalta.

Vår klimatplan tar sin utgångspunkt i att alla utsläpp är lokala. Vi har lagt fast en plan som innebär direkta åtgärder här och nu. Vikten av att ha en tydlig riktning kombinerat med konkreta åtgärder ska inte underskattas. Det är här och nu vi formar framtiden. I Eskilstuna har vi bestämt oss för att visa solidaritet med naturen och kommande generationer. Denna klimatplan är ett viktigt redskap för att visa denna solidaritet i handling.

Magnus Johansson, (MP), kommunalråd

Foto: Jocke Serrander

Foto: Göran Jonsson

Transporter

- Utveckla kollektivtrafiken.
- Ta fram cykelplan.
- Ta fram parkeringstrategi.
- Planera för hållbara logistikflöden.
- Utarbeta transportindikatorer.
- Mobility management – påverka människors behov och val av resa, till

- exempel sprida information om kollektiv-, cykel- och gångtrafik.
- El- och elhybridfordonsupphandling.
- Riktlinjer för resande och transporter för kommunkoncernen.
- Införa kommunal bilpool.
- Verka för nationella styrmedel.

Kost och konsumtion

- Utreda kostens och konsumtionens klimatpåverkan.
- Handlingsplaner för minskad klimatpåverkan av livsmedel.

- Beräkna Eskilstunas ekologiska fotavtryck.
- Handlingsplan för att minska matsvinnet.
- Riktlinjer för representation.

Information och kommunikation

- Ta fram kommunikationsstrategi.
- Klimat- och energiutbildning för viss personal.
- Forskningsprojekt om påverkan – vilken nytta gör informationen.

- Genomföra klimatprojekt i utvecklingsländer.
- Företagstillsyn.
- Utreda klimatkompensering.
- Utreda klimatmärkning.

Anpassning

- Utreda översvämningar.
- Utreda avbrott i samhällsviktiga funktioner.

- Fördjupade utredningar – analysera fler risker med ändrat klimat.

Åtgärder

Vi följer konkreta åtgärdslistor, och på så sätt är det tydligt hur vi alla ska arbeta för en klimatvänlig framtid. Åtgärderna i klimatplanen har kommunledningskontoret tagit fram i samråd med berörda förvaltningar och bolag. Arbetet med åtgärderna inleddes under 2012. Nu kan vi börja bocka av på listan.

Åtgärderna gäller områden som kommunen har inflytande och beslutsrätt över i sina olika roller i samhället.

Samhällsplanering

- Processkartläggning av lokaliserings- och markanvändningsbeslut.
- Riktlinjer för markavtal. Här kan till exempel energiförbrukning ingå.
- Riktlinjer för passivhus och lågenergi-byggnader.

Energi

Allmänt:

- Nytt arbetssätt och nya samarbeten för energieffektivisering.
- Ta fram riktlinjer för Grön IT.
- Uppdatera riktlinjer för hållbar upphandling.
- Införa nettodebitering för elnätstkunder.

Förnybar energi:

- Öka produktionen av fossilfri fjärrvärme och förnybar el.
- Ta fram strategi för att gynna vindkraft.
- Investeringsprogram för solel.
- Utreda solvärme.
- Analysera industriell spillvärme.
- Biogasstrategi.
- Strategi för hållbar värmeförsörjning.
- Fasa ut olje- och elvärme.

Åtgärderna delas in i olika insatsområden: Samhällsplanering, Energi, Transporter, Kost och konsumtion, Information och kommunikation samt Anpassning.

Nedan finns en kort sammanställning av de åtgärder som planeras inom varje område.

- Utarbeta planindikatorer. Det ska bli lättare att jämföra planalternativ.
- Ta initiativ till ett samarbete med andra aktörer i samhället för att sprida kunskap och minska klimatpåverkan.

Effektivisering:

- Ta fram administrativa verktyg för energieffektivisering.
- Genomföra effektiviseringsprogram.
- Investeringsbudget för olika energi-åtgärder i lokaler, bostäder och industrier.
- Genomföra brukarsamverkan genom att till exempel sprida information för att uppmuntra beteendeförändringar.
- Uppmuntra effektivisering, genom att bland annat visa på hur hyresgäster kan gynnas ekonomiskt av energieffektivisering.
- Genomföra energieffektiviseringsprogram, EEM.

Eskilstuna kommuns klimatplan

– Vägen till ett klimatneutralt Eskilstuna

Eskilstuna har en vision om en trygg och hållbar framtid. Det betyder att vi tar klimatutmaningen på allvar – och vi agerar. Tanken på att skapa en hållbar framtid genomsyrar allt vi gör. Och det ger resultat. 2012 utsågs Eskilstuna till Sveriges miljöbästa kommun.

Alla är med på tåget. Eskilstuna kommuns klimatplan beslutades av ett enigt Kommunfullmäktige den 13 december 2012. Klimatplanen ska bidra till att vi uppnår vår vision om Eskilstuna – den stolta Fristaden, och det strategiska målet ekologisk uthållighet. Vi har på oss ledartröjan och vi ska vara

en förebild för landets kommuner i omställningen till ett hållbart samhälle. Vi kommer inte med tomma ord. Kommunstyrelsen är genom kommunledningskontoret huvudansvarig för klimatplanen, och ska tillsammans med de kommunala bolagen och berörda förvaltningar och i samarbete med externa aktörer se till att klimatplanen genomförs.

Vägen till ett klimatneutralt Eskilstuna

Vi har ambitiösa planer för framtiden – och vi agerar i nuet. Klimatplanen är vår långsiktiga strategi för att minska klimatpåverkan, och här bestäms kommunens mål, strategier och åtgärder, både för vad man kan och vill uträtta i klimatfrågan på kort och på lång sikt. Vi är på helt rätt – klimatneutral – väg.

Eskilstuna siktar högt. Här är målsättningarna i de flesta fall högre eller mycket högre än de nationella och internationella målen. Övergripande mål för kommunkoncernen år 2020 är att det inte längre produceras något nettotillskott av växthusgaser till atmosfären. Vi är då oberoende av fossila bränslen och har en effektiv energianvändning som är baserad på förnybara energikällor.

” Vi har ambitiösa planer för framtiden – och vi agerar i nuet ”

Samarbete i Eskilstuna

Vi jobbar för att engagera hela staden. Kommunkoncernen ska föregå med gott exempel, sprida kunskap om klimatfrågan och ta fram överenskommelser för att minska klimatpåverkan. Till exempel ska det skapas bättre förutsättningar för energieffektiv planering, byggande och boende i kommunen. Vi ska samarbeta med bland annat fastighetsägare, näringslivet, högskolan och intresseorganisationer för att minska energianvändningen. Tillsammans hjälps vi åt att sätta klimatfrågorna i fokus.

Mål

Vi är inte rädda för att ha tydliga målsättningar. Kommunfullmäktiges mål berättar vad som ska uppnås på kort och lång sikt. Målen ger en klar bild av vad som ska göras och takten i omställningen. Alla mål ska omsättas i åtgärder.

Målen finns i första hand inom de områden som kommunen har större inflytande och beslutsrätt över, men eftersom klimatfrågan är en fråga för alla finns även mål för kommunens hela geografiska område.

Utsläpp av koldioxid	
<i>Mål för kommunens geografiska område</i>	2050 har utsläppen av växthusgaser minskat kraftigt och energianvändningen är effektiv och i huvudsak baserad på förnybara energikällor.
<i>Mål för kommunkoncernen</i>	2020 produceras inte längre något nettotillskott av växthusgaser till atmosfären. Vi är oberoende av fossila bränslen och har en effektiv energianvändning som är baserad på förnybara energikällor. I verksamheten vidtas kontinuerligt åtgärder som bedöms lämpliga för att uppnå nettominskning av växthusgaser i atmosfären.
Förnybar energi	
<i>Mål för kommunens geografiska område</i>	2013 har alla fastighetsägare fått information om hur de kan producera el och värme från sol och vind i anslutning till sin fastighet. Senast 2020 ska 20 % av fastighetsägarna i kommunen producera el eller värme från sol eller vind i anslutning till sin fastighet.
<i>Mål för kommunkoncernen</i>	Vindkraft byggs ut och skall till senast 2020 uppgå till 48 GWh eller motsvarande 50 % av verksamheternas nuvarande elanvändning. Produktion av solceller byggs ut till motsvarande 10 % eller 9,5 GWh av nuvarande elanvändning till år 2020. Produktionen av biogas skall till senast 2020 byggas ut till motsvarande minst 50 % av beräknad rötningspotential för kommunterritoriet.
Effektiv användning av energi	
<i>Mål för kommunens geografiska område</i>	Kommunens totala energiförbrukning ska minska i enlighet med de nationella målsättningarna, vilket innebär en reduktion med 20 % till 2020. Fokus skall ligga på effektivisering av elanvändningen. Minskningen avser totalt energibehov per invånare.
<i>Mål för kommunkoncernen</i>	I de kommunala verksamheterna och bolagen ska det totala energibehovet minska med 10 % till 2015 och med 25 % till 2020. Minskningen avser totalt energibehov per uppvärmd yta. Fokus i effektiviseringsarbetet ska vara att minska användningen av el.

Reduktion av fossila bränslen och el för uppvärmning	
<i>Mål för kommunens geografiska område</i>	För uppvärmning ska ske ett byte från fossila bränslen till förnybara energikällor och andelen hus med elvärme skall minska.
<i>Mål för kommunkoncernen</i>	Till 2017 ska användningen av fossil olja för uppvärmning helt ha upphört i de kommunala verksamheterna och bolagen. Till 2015 ska elvärme i form av elpannor och direktel i de kommunala verksamheterna och bolagen ha reducerats till ett fåtal byggnader.
Reduktion av utsläpp av koldioxid från transporter	
<i>Mål för kommunens geografiska område</i>	Utsläppen från vägtrafiken ska minska med 30 % till 2020 samt med 75 % till 2050. Minskningen avser utsläpp per invånare. Senast år 2020 ska de lokala resorna fördelas enligt: bil 39 %, kollektivtrafik 16 %, cykel 26 % och gång 19 %. Godstransporternas andel på järnväg ska öka.
<i>Mål för kommunkoncernen</i>	Konsumtionen av bensin, diesel och fossil gas ska minska linjärt till nära noll till 2020 och ersättas med biogas, etanol och el. När kommunens fordon byts ut ska särskild hänsyn tas till att fordonen ska vara energieffektiva. Detta gäller oavsett om det är ett fossilt eller förnybart bränsle. Till 2015 ska 100 % av alla personbilarna och lätta lastbilar (< 3,5 ton) vara miljöbilar (enligt Trafikverket definition). Personbilstransporterna ska minska med 10 % till 2015 och 20 % till 2020. Stadsbussarna i kollektivtrafiken ska till 100 % vara fossilfria 2017. Kommunens skolbussar och övrig beställningstrafik ska minska sin klimatpåverkan med minst 15 % till 2017 och 50 % 2020.
Minskad klimatpåverkan av kost och konsumtion	
<i>Mål för kommunens geografiska område</i>	Klimatpåverkan från kost och konsumtion ska minska. Minskningen avser per invånare.
<i>Mål för kommunkoncernen</i>	Klimatpåverkan från kommunens inköp och hantering av livsmedel ska minska med 35 % till 2015 och 50 % 2020. Basår är 2008 och avser utsläpp per inköpt viktenhet. Andelen ekologiska inköp av livsmedel ska utgöra 40 % till 2015 och 50 % till 2020. Andelen avser inköp i kronor. Svinnet ska minska med 10 % till 2015 och 25 % till 2017 och 50 % till 2020.
Aktiv upphandling	
<i>Mål för kommunkoncernen</i>	I all upphandling inom kommunkoncernen ska sådana krav ställas som överensstämmer med syftet att uppnå klimatmålen och säkrar en långsiktig hållbar utveckling. Kvalitet, miljö och sociala/etiska villkor tillsammans med främjandet av innovationer ska finnas som aktiva instrument vid alla upphandlingar och inköp.